

roti z na njo boji v Karpatih. Skoraj neverjetno se zdi, kako napore premagujejo moje čete.

Iz Maribora se poroča: Mestni magistrat razglaš, da morajo vsi oni, ki niso mariborski domačini in ki so se tekom vojne naselili v Mariboru, zapustiti mesto tekom 48 ur. Naseliti se smejo le v krajih severno od Spielfelda. — V sled pomanjkanja policijskega osebja je zaprosila mariborska občina za orožniško asistenco pri javno-varstveni službi. — Mariborske šole so zaprte. Glede gostilen so se izdali strožjeji ukazi.

Prepoved potovanja za južno Tirolsko. Tirolsko namestn. je izdalo odredbo, glasom katere je treba od 27. maja za vsako potovanje južno od Brennerja in od tod posebnega dovoljenja, ki je izdaja uradi za izstavljanje potnih listov v bivališčih in ki jih morajo vidirati pristojna vojaška poveljništva. Prestopki se strogo kaznujejo.

720 kron vojnih stroškov v vsaki sekundi. V nekem nagovoru, ki ga je imel mister Acland, finančni tajnik državne zakladnice na Angleškem ob priliki neke prireditve, je dokazal, da znašajo vojni troški Anglije vsak dan 2,592.000 funtov šterlingov. Iz tega se lahko izračuna, da stane vsaka sekunda vojne okrog 30 funtov šterlingov, to je okoli 720 kron. Ta svota se bode pa v nadaljnem poteku vojne še zvišala.

Žrtve vojne. V komitatu Szatmar in v komitatu Zemlin na Ogrskem je cela vrsta javnih uradnikov prišla vled vojne v nesrečo. Niso sicer padli na bojišču, tudi ranjeni niso bili, da, niti streljanja niso slišali, ali nesreča jih je vendar dosegla: — zaprl so jih. Tako je n. pr. okrožni beležnik Horvath strašil kmete, da se bližajo Rusi in kmete potem pregovoril, da so mu svojo živino prodali za vsako ceno. Tako in ednako so storili tudi razni drugi pošteni ljudi. Za sedaj so v preiskavi okrožni beležnik v Homoni H. Horvath, višji okrožni sodnik v Homoni T. Malonyag, višji okrožni sodnik v Stropkovem J. Duresinszky, titalarni višji okrožni sodnik J. Gőrgye v Homoni in višji okrožni sodnik v Galesesu. Pa tudi še nekaj drugih npravnih uradnikov je v preiskavi. Priporočamo tudi našim kmetom, da naj ne verujejo vsakemu hujšakaču, ki hoče strahopetnost ali nevednost posameznikov edino v svojo lastno korist izrabljati.

O nadvojvodi Eugenu, vrhovnemu zapovedniku naše armade proti Italiji, piše berlinski „Lokalanzeiger“: Nadvojvoda Eugen je natančni poznavatelj obmejnih pokrajin, poleg tega mož visoke znanstvene izobrazbe, natančni poznavatelj in topli prijatelj glasbene umetnosti, pred vsem pa eden tistih srečnih

ljudi, ki si pridobijo srca vseh. On poseduje neomejeno zaupanje in požrtvovalno ljubezen podstavljenih; ne ljubijo ga samo Tirolci, marveč tudi velik del ostalega avstrijskega prebivalstva. Po vsem tem ni moglo Njegovo Veličanstvo, cesar in kralj Franc Jožef za oddajo tega velevažnega poveljstva na jugu boljše izvolitev napraviti. S polnim zaupanjem gledamo tudi mi na Nemškem poročilu o delovanju voditelja armade nadvojvode Eugena in njegovih hrabrih vojakov nasproti.

C. k. „Kriegervein Erzherzog Friedrich“ v Mariboru opozarja svoje člane in tiste, ki hočejo še zdaj pristopiti, da se mora zaradi novih vojnih dogodkov straže posebno pomnožiti. Vsi člani se morajo torej zopet k službi straženja oglašiti. S tem bodejo tudi najboljše svoja patrijotična čustva pokazali.

Nemurna noša. Opetovano se vidi ljudi, ki nosijo mornariške kape s trakovi, na katerih so imena inozemskih parnikov natiskana. Avstrijski „Flottenverein“ naglaš, da je ta obžalovanja vredna noša zdaj strogo prepovedana.

Smrtna nesreča. V Mariboru povozil je voznik Franc Rozman starko Marijo Steiglitz, ki je vsled prizadetih ran kmalu nato umrla. Voznik bil je vsled tega na 3 tedne strogega zavora obojen.

Detomor. Samska dekla Neža Kukul iz Ljutomera porodila je aprila meseca otroka, ki ga je takoj umorila in na gnojišču skrila. Tadi si svojemu gospodarju, ključavničarju Kovachiču v Ljutomeru precej denarja pokradla. Sodnja obsodila jo je na 4 leta težke ječe.

Vojno posojilo. C. kr. namestništvo nam piše: „Vsled pooblaščenja gospoda c. kr. finančnega ministra se z ozirom na povečani naval občunstva v zadnjih dneh do nadaljnega sprejemajo pri poštini hranilnici in drugih mestih za podpisane na 2. vojno posojilo tudi že po preteku subskripcijskega roka. Vsakdor, ki še ni podpisal, naj kakor mogoče hitro naknadno podpiše.“

K prebiranju l. 1897 rojenih črnovojnih obvezancev. Dunaj, 27. maja. (Kor. ur.) Kakor znano, se je črnovojna obveznost razširila tudi na 18 letne in 43. do 50. letne. Z novim prebiranjem v letih 1778 do vključno 1890 in v letih 1892, 1893 in 1894 rojenih se je omogočilo, da se pritegnitev nove črnovojne kategorije, izvenzemski okraje (med tem je Kranjsko. Op. ur.), v katerih se je morala pritegnitev zaradi zunanjega položaja predčasno izvršiti, odgodi na poznejši čas, nego je bilo to izprva določeno. Zato se bo šele po izvedbi novega prebiranja poseglo na dalje prirastle črnovojne letnike, in sicer pridejo najprej na vrsto leta 1897. rojeni, torej 18 letni. Prebiranje tega letnika se bo vršilo v času od 16. junija do 1. julija 1915. Zato se imajo vse v času od 1. januarja do 31. decembra 1897 rojene moške osebe, ki so avstrijski ali ogrski državljani ali ne morejo dokazati, da so državljani kake inozemske države, najdalje do 10. junija 1915 zglasiti na občinskem uradu (magistratu) svojega bivališča v času, ko je izšel razpis glede vpoklica, to je 24. maja 1915. Vpoklic onih, ki bodo pri prebiranju spoznani za sposobne, se izvrši kasneje.

Preki sod. Na drugem mestu objavljamo razglas glede razširjenja prekega sode (Standrecht), ki velja za vse civilne in vojaške osebe v okraju armade, torej tudi za celo Štajersko. Preki sod velja v prvi vrsti za vse zločine vojaške nature, zlasti za vohunstvo, zapeljavanje k dezertiranju, nepokornost glede vpoklicanja k vojaški službi, id. Potem velja pa tudi za razne proti državi in javnemu redu storjene zločine, ki ogrožajo javne interese. Pod te spada tudi v gotovih slučajih zločin tatvine. V razglasu se vsakogar izrecno svari, storiti take zločine. Kdor bi zdaj tak zločin izvršil, prišel bi pred preki sod. Prekosodno ravnanje je vojaško sodnijsko postopanje; razlikuje se od navadnega sodnijskega postopanja pred vojaško sodnijo po predpisnem izredno kratkem trajanju, ter s tem, da izreče sodnja večidel smrtno sodbo (kakor je zločin potom čbešenja ali ustreljenja). Sodba

se izvršitekom 2 ur po njeni razglasitvi; le izjemoma dovoli se še eno tretjo uro. Proti sodbi prekega sode ne velja nobena pritožba; tudi prošnja za milost ne vstavi izvršenje sodbe. Priporočamo torej tudi mi, da se naj vsakdo varuje in naj se popolnoma pokori oblastvenim določbam.

Ustrelil se je iz neznanega vzroka orožniški stražmojster Karl Scherbl v Doberni. Bil je že v Galiciji in prišel težko ranjen na Doberno; od tam so ga prestavili v Zalec. Nerazumljivo je, kaj je tega veselega človeka v smrt gnalo.

15 litrov uši na 120 mož. Doktor Steiner na Danaju je ob priliki nekega predavanja o kužnih boleznih v vojni glede pegastega tifusa navedel, da se pred to boleznijo ni treba preveč bati. Edini prenaševalec te bolezni je oblečna uš. Vojaki zamorejo priti šele tedaj v bolnišnico, kadar so popolnoma oproščeni od uši. To delo oproščanja od uši potrebuje za 30 mož čez 4 ure. 120 vojakom se je pred kratkim odvzelo 15 litrov uši. Oblečna uš se jako hitro pomnožuje. Eca uš ima v par dneh čez 50 mladih, ena materna uš v 8 tednih več kot 5000 uši. Seveda ne prinese vsaka uš pegasti tifuz, marveč le tista, ki je na bolanemu človeku sesala. Največja čednost, vsakdanje umivanje trupla, glave, umivanje rok po vsaki jedi in čiščenje nohtov je neobhodno potrebno.

„Sveto pismo“ na ruske vojake. Pri nekem ruskem vjetniku, ki so ga pripeljali v Debreczen, našli so glasom „Pester Lloyd“ neko v Počajevskem kloštru napravljeno „sveto pismo“, katerega je pustilo rusko armadno vodstvo med svojimi vojniki razširiti. To pismo, ki dokazuje najgršo zlorabo verskih čutov vojaštva, se glasi takole: — „Sveto pismo na ruske vojake! To pismo se je našlo v Počajevskem kloštru za sliko svete Device. Pismo samo pisal je sin Kristus sveti Devici in kdor ga čita, temu prinaša očetu srečo, carja vseh Rusov, da bode svoje sovražnike premagal. Ruski vojak! Jaz, Jezus Kristus ti zapovedujem, da bodeš to pismo, kadar si ga prečital, tvojemu tovarišu naprej dal. Naš gospod in zapovednik, veliki in močni car, je prišel s svojimi narodi v nevarnost. Sovražniki so ga napadli, čeprav mora po vsem svetu svojo moč raztegniti, da zamorejo vsa bitja na svetu dobroto in blagor njegove roke (!) čutiti. Veliki in mogočni car prijel je za orožje, da bode z vami, ruski vojaki, dedščino svojih očetov povečal. Šel je z vami v zmagovito vojno in vaša dolžnost je, da prelijete za carja svojo kri in žrtvujete svoje življenje. V divjih bitkah je blagoslov svete Device z vami in vas spremljal na poti pravičnih. Zločinski je sovražnik in povzročal Rusiji škodo. Mislite na vaše družine, ki so doma ostale, na vaše žene in otroke. Ako pa ne branite deželo carja, ako ne dosežete zmago, potem ne zaslužite solnca, da bi čutili njegovo toploto, ne zaslužite zraka, da bi dihali, ne zaslužite žetve zemlje in milosti carja, ki razposilja okoli vas žarke sreče. Varujte se! Kdor pride v sovražnikovo roko, umre smrt vseh smrti. On je proklet in izgubi duševni blagor, njegova družina bode trpela do sedmega člana in čutila jezo carja. Borite se v imenu svete Device in carja, kajti ta dva sta povsod navzoča.“ — Tako hajska tista pijana popovska pravoslavna druhal obupane ruske vojake v vojno in zlorablja po ukazu krvavega carja vero. Vsak človek pa ve, da ima car batjuška za svoje narode le vislice in Sibirijo. . . . Sicer pa dokazuje to pismo, da je ruska armada že grozovito demoralizirana in da se boje pred nadaljnimi dezertacijami. Pa Rusiji ne bode ničesar pomagalo! Pravični Bog je z nami, ne pa s pijanimi pravoslavnimi popi!

Razglas. Od strani ces. kr. okrajnega glavarstva v Ptujju se nam nanažnja, da se bo občinski lov v Trnovcih (Sela) v nezoožiceni izmeri 499 hektarov 2934 arov vsled razpustitve dosedanjega zakupnega razmerja v petek, dne 18. junija 1915 predpoldan ob 10. uri v sejni sobi ces. kr. okrajnega glavarstva v Ptujju po § 36 lovsk. zak. z dne 21. septembra 1916 dež. zak. štev. 5 iz 1907. za estalo dobo zakupne dobe to je od 1. julija 1915 do 30. junija 1916 dražbenim potom oddal v zakup največponujačemu. Izklicna cena za enoletno zakupnino se določi na 300 K. Vložnina, katero mora vsak

Naša mornarica proti laškem obrežju.

Poročali smo v zadnji številki, da je naša pogumna vojna mornarica že 12 ur po napovedani vojni uspešno obstreljevala laško vzhodno

Zur österreichischen Flottenaktion gegen die italien. Ostküste.

obrežje. Ponovila je ta napad tudi še pozneje, istotako z lepimi uspehi. Ker se bodejo na tej obali brčkone še večji vojni dogodki vršili, prinašamo danes tozadevni zemljevid italijanskega obrežja.